

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

DONDERDAG. 13 JULIJ.

AMSTERDAM, 12 Julij.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnéement voor 3 maanden is f 3.00; voor de buitenposten f 3.00; franko door het geheele Rijk.

Brieven, Gelten, e. i. z. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

De gevolgtrekkingen, waartoe het *Handelsblad* komt, na het laatste artikel van de *Amsterdamsche Courant* (Zie ons vorig Nummer) gerezummeerd te hebben, verdienen opgemerkt te worden. Wij laten ze hier volgen:

1°. Dat, zoodra en zoolang dit ministerie waarlijk constitutioneel wil handelen zonder te heulen met de reactie en de anti-revolutie, er, naar onze bescheiden meening, geene behoefte aan een ministerie-Thorbecke bestaat, en de constitutionele partij het bestaande ministerie zeker wel zal willen ondersteunen, zeker niet zal willen ondermijnen; 2°. dat evenwel de constitutionele partij zich zeker niet zal laten intimideren, en dat, zoolang en zoodra het tegenwoordig ministerie zich schijnbaar tegen de personaliteit van den heer Thorbecke, maar in waarheid tegen den wezenlijken, gematigden, degelijken vooruitgang aankant, de constitutionele partij zeker niet aarzelen zal bij den koning, in het belang des Vaderlands, op de benoeming van een waarlijk constitutioneel ministerie, met of zonder den heer Thorbecke, eerbiedig aan te dringen; en 3°. dat, zoo die poging voor een oogenblik reactie moet toebrengen of de grondwettige beginselen van de grondwet aan den kant van Italië heenblies; hij gaf bevel het anker te ligten, zonder acht te slaan op de stormen, waarvan de stuurman hem aan den horizon te voorteekenen wees.

Aan het mandement van den Bisschop van Amiens ontleenen we de volgende beschrijving.

De politieke eerocht en het godsdienstig proselytisme, die twee driften, welke het leven, de ziel van Rusland zijn, loopen uit en treffen zich te zamen in een zelfde punt, in den haat tegen Rome. De ondergang van den Heiligen Stoel, ziedaar de bepaalde gedachte, waarin de twee denkbeelden, — de overheersching der Slavonische stammen en de zegespraal der orthodoxie, — die de gansche politiek uitmaken van den Czaar, elkander ontmoeten en zich als met het enkel woord uitspreken.

De politiek van den Czaar vergundte die politiek van de Kerk, en de Kerk vergundte die politiek van den Czaar. De Kerk was de onderaardsche gang, waar zij de politiek van den Czaar maakte; zou het gemakkelijk zijn aan te toonen, dat hierin het beginsel van eenheid ligt, twelk alle schijnbare tegenstrijdigheden met elkander verzoent, en, zonder ze evenwel te regtvaardigen, de opheldering geeft van zoo menige tegenstrijdige en schandelijke bladzijde, doch bovenal de reiden opgeeft der jongste ondernemingen, welke de wereld met verbaasheid hebben geslagen en doen opschaan, om hare toekomst te verdedigen.

Doch waartoe zou het dienen zulks opzettelijk na te gaan? De Czaar heeft immers zijne bedoeling niet ontveind? Of hebt gij het niet gehoord, toen hij de Moskovische natie in de wapenen riep, hoe hij haar de goddelijke betekenis van den aangeheven oorlogskreet verklaarde, en ze op het gebod drong, dat het was voor de orthodoxie dat zij overwinnen of sterven moest. De Moskovische natie heeft op dat woord van den Czaar getrild van verwondering, want zij vond er haar genie, haar hartstogt in terug.

De Katholicismus moet zich niet minder helderziende toonen dan het schisma. Rusland en de Czaar zeggen u dat zij ten ijverigen oorlog optrokken. Gelooft het, niet omdat zij het zeggen, maar omdat alles u zegt, dat zij niets anders willen. De wereld is in hare diepste grondslagen door den onderaardschen arbeid der geheime genootschappen ondermijnd. De Keizer van Rusland weet zulks, en hij schudt de wereld, op het gevaar af dat zij in puin zal nederstorten. Hoe is die misdaad, die dwaasheid te verklaren? Zeer natuurlijk. De Keizer van Rusland heeft de gevaren, de onheiligheden gezien, waarmede alle gouvernementen van Europa te kampen hebben, en hij heeft ze zich grooten voorgesteld dat ze zijn. Hij heeft berekend dat hij van die mogendheden de helft van de rijkdomen had, en dat daarenboven zijn rijkdomen door de overvloedigheid zijner konstitutie bovenal beschermd werd. Wij gelooven dat hij zich ook hierin bedrogen heeft. Maar, hoe het zij, de toestand waarin de wereld door de revolutie gebracht is, scheen hem toe eene gunstige gelegenheid te

zijn, om een beslissenden stap te doen naar het vaste doel, dat aan zijn politiek en aan de toekomst van Rusland is voorgeteekend. De groote natie van Europa, die t' huis te veel werk hadden, zouden hem den weg niet versperren. Voorts hoopte hij een die natie ten minste op de duistere paden, waar langs hij in den beginne zijn doel zocht te bereiken, te zullen medeslepen. Maar toen hij in die natie, in plaats van eene deelgenoot, een open en eerlijken tegenstander heeft aangetroffen, toen hij zich ontmaskerd zag, en uit zijn onderaardsche schuilhoek moest te voorschijn treden, en zich gedwongen zag om terug te trekken of in 't volle daglicht te strijden, heeft hij den kamp aanvaard. Van dien weg, door eene onverbiddelijke bestemming voortgetrokken, kon men niet terugkeeren. In ieder geval, wat zegt het of de wereld beroerd wordt? Konstantinopel is de weg naar Rome, en te Rome moet men eindelijk komen, al ware het ook over de pijnhoopen der beschaafde wereld heen. Alarik, de barbaar, die in vroeger tijd uit het Noorden kwam afzakken, zeide reeds dat hij door een onoverwinnelijk instinkt werd voortgedreven om Rome te vernielen. En hij trok op Rome los, zonder zich te bekommeren over hetgeen onder zijne schreden trilde, of rondom hem in puin viel. De zwelling van het zeil gaf hem te kennen dat de wind naar den kant van Italië heenblies; hij gaf bevel het anker te ligten, zonder acht te slaan op de stormen, waarvan de stuurman hem aan den horizon te voorteekenen wees.

Maar Alarik, en ook Attila, die geene Gods-moeder niet verward worden met den Czaar. Zij hadden eene andere zending; zij waren de gezanten zoowel van de barmhartigheid als van de gerechte gramschap des hemels. Zij kwamen ja een wereld verwoesten, maar om den grond schoon te vagen en de elementen eener nieuwe wereld aan te brengen. Toen het werk der verwoestingen dat zij moesten uitvoeren, verrigt was, bevond men dat hun zwaard slechts datgene getroffen had, wat er voor bestemd was, terwijl alles wat ton leven was geteekend, was gespaard gebleven. Het heidensche Rome was verdwenen, en ge aanschouwt alleen het christelijke Rome. De barbaarsche volken staan er rondom geschaard. Zij hebben hunne tenten opgeslagen en vragen om in het doopsel gereinigd te worden van het bloed dat hen aankleeft. Met het Evangelie in de hand, wijdt Rome hen in het maatschappelijk leven, en verklaart hun al de goddelijke voorwaarden der orde en der vrijheid.

De nieuwe inval, waarmede het Noorden ons bedreigt, zou eene geheel tegenovergestelde uitkomst te weeg brengen. Het zou niet de wedergeboorte, maar de dood der beschaving zijn. Verbeeldt u den Czaar, meester van Rome, zettende zijn zwaard op het hart-zelf der katholieke wereld: geen leven meer en geen vrijheid, het menschelijk geweten is getroffen in het gezag, dat zijne onafhankelijkheid beschermde en al zijne regten bewaakte. De menscheit treedt weder in den ijzeren cirkel, waarmede het heidendom haar omvloet en die door de Kerk werd verbroken.

Maar het heidensche beginsel, in de Romeinsche Keizers overwonnen, zal na achttien eeuwen niet weder zegenen in den Keizer van Rusland.

De Keizer van Rusland is zonder twijfel een der ontzaglijkste magten, die in de wereld zijn opgetreden.

Minder ontzaglijk evenwel dan de Romeinsche Keizers.

Reeds heeft de Czaar bijna een derde gedeelte van den aardbol in zijn rijk opgenomen.

Het rijk der Césars omvatte de geheel bekende wereld.

De Paus, wiens zachte en hemelsche gestalte ons op dit oogenblik voor den geest komt naast de gestalte van den Czaar, is menschelijkerwijs gesproken, ongetwijfeld een der zwakste mogendheden.

Maar hij is niet zwakker dan de H. Petrus en zijne eerste opvolgers, en de katakomben waren geen verblijfplaatsen, sterker en beter verdedigd dan het Vatikaan.

De Pausen hebben de Césars overwonnen.

De Czaar zal den Paus niet overwinnen.

In den zetel welken een Gallileesch visscher voor achttien eeuwen in het centrum der Romeinsche wereld, tegenover het kapitol heeft gevestigd is iets, dat de menschen in

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1.00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

hunne instellingen niet weten te leggen. *Hampden* zijn de mogendheden voor wie het wonder niet mag bedekt blijf.

Attila boog zijn zwaard voor haar. Alle zwaarden, die zich tegen haar hebben opgeheven, zijn in stukken gebroken: ook de Czaar zal er het zijne op verbrijzelen. In het christelijk Rome is de verwezenlijking van al de fabelen, waarmede het oude Rome haar hoogmoed zocht te streelen. Daar ligt de onbewegelijke rots, rondom welke, tot den afloop der eeuwen, al de bewegingen der menscheit zich zullen vervullen. *Capitoli immobile saxum.* „Gij zijt Petrus” — zeide Jezus Christus, — „en op dien Petrus zal ik mijne Kerk bouwen, en de poorten der hel zullen op haar niet vermogen.” Het Romeinsche rijk is verdwenen, en ook het Russische rijk zal voor die belofte Gods opgaan in rook.

Men leest in den *Univers*, onder het opschrift van: *Chineesch opstand*, het volgende:

De opstand, die China beroert, kan in die gewesten voor de toekomst der Kerk de ernstigste gevolgen hebben. Naar gelang de eene of andere partij de overhand heeft, naar gelang de overwinnende partij zal meenen, zich over de Christenen te prijzen of te beklagen te hebben, kunnen de Christenen het voorwerp van een sympathieke verdraagzaamheid of eener onverzoonlijke vervolging worden. En, tusschen Christenen en Christenen, kennen de Chinezen geen onderscheid: ongelovigen of geloovigen, Protestanten of Katholieken, al de Europeanen zijn voor hen een oogenblik; en wijl zij, van een ander kant, slechts in aanraking komen met vreemdelingen, die voorbijgaan, of die, in de havensteden gevestigd, nimmer in het binnenste van het rijk doordringen, zoo zullen het de katholieke missionarissen en de Christenen onder hen zijn, die de uitwerking hunner dankbaarheid of haat moeten ondervinden.

In die gesteldheid begrijpt men hoe noodzakelijk het is, dat in 't algemeen de Europeanen en bovenal de officieele vertegenwoordigers der verscheidene christelijke mogendheden zorgen, van slechts met de uiterste voorzigtigheid en bedachtzaamheid te handelen. Een onbedachte stap, mogt ze door de loffelijkste bedoelingen worden ingebouwd, zou de heillooste gevolgen kunnen na zich slepen.

Een voornaam persoon die in China een gewichtigen post vervulde en in die gewesten eene herinnering heeft achtergelaten, welke de afstand en de tijd niet zullen uitwissen, meende dat het tot eene gezonde staatkunde behoorde, dat men openlijk de partij des Keizers koos, en hem tot prijs eener krachtige hulp, de godsdienstvrijheid der Christenen gevraagd hadde. 't Is waarschijnlijk dat in de gesteldheid, waarin de Keizer zich bevindt, deze niet geweigerd, maar ten minste belangrijke concessies zou verleend hebben; wij behoeven niet aan te wijzen welke voordeelen de godsdienst zou hebben, in de veronderstelling, dat de Keizer de overwinning aan het Hemelsche rijk blijve: een zeer waarschijnlijk vermoeden, om niet meer te zeggen.

De Europeesche gouvernementen hebben gemeend die gedragslijn niet te moeten volgen. Zij hebben verkozen onzijdig te blijven; maar feitelijk is die onzijdigheid niet altijd streng in acht genomen geworden. Vooreerst is de Europeesche gezindheid — al de berigten uit dat land bevestigen het — ten voordeele der oproerlingen; vervolgens hebben schier al de agenten of vertegenwoordigers der mogendheden, tot een zeker punt, den invloed der gezindheid ondergaan; en eenige hunner daden zijn eindelijk, te regt of te onregt, door beide partijen beschouwd als bewijzen van sympathie ten voordeele der muiters. Men herinnert zich de reis van Cassini naar Nanking en het bezoek den hoofden der insurgenten in die stad gedaan door een vertegenwoordiger van Frankrijk, de heer de Bourboulon; en men heeft evenmin vergeten de soort van slag geleverd tegen de keizerlijken van Chang-Hai door de Europeers die stad, onder de aanvoering van Engelsche en Amerikaansche officieren. Wij beweerden niet dat die reis en dat gevecht en andere feiten van dien aard, schoon van minder betekenis, niet door goede redenen te regtvaardigen zouden zijn; wij constateeren alleen den toestand, naar men op goede gronden verrekert,

in China in beide kampen hebben te weeg gebracht. De insurgenten hebben daaruit het besluit getrokken, dat de Europeanen hun genegen, en de keizerlijken, dat de Europeanen hun vijandig waren.

De sympathie der Europeanen voor de Chineesche opstandelingen heeft twee hoofdoorzaken: vooreerst schrijft men hen toe, zoo geen christelijk geloof, althans eene christelijke overhelling, of, gelijk men zegt, christelijke denkbeelden te hebben; in de tweede plaats meent men, dat zij eene ontzettende magt bezitten en men is verzekerd, dat zij zullen overwinnen. En een naauwkeurig onderzoek van hetgeen tot hiertoe in Frankrijk nopens den Chineeschen opstand is gepubliceerd geworden, bewijst, dat men omtrent een en ander zich grootelijks bedriegt. Onze overtuiging te dien aanzien is gegrond op brieven van missionarissen, voorkomende in de *Annales de la Propagation de la Foi*, en wordt ook bevestigd door onze laatste brieven van Hongkong ontvangen, welke wij zullen resumeeren.

Een belangrijk punt dat in aanmerking dient genomen te worden en waarop men weinig acht geeft in de tot hiertoe verschenen berichten of verhalen, is dat de Chineesche opstandelingen niet een enkel eensgezind en zaamgevat korps vormen, maar integendeel, in vijandige banden verdeeld zijn. Die van Nankin en Chang-Hai zijn bij voorbeeld, zoo onderscheiden dat zij weigeren met elkander in aanraking te komen. Er bestaat alzoo niet de minste overeenstemming in hunne bewegingen.

De muiters van Chang-Hai zijn inderdaad niets anders dan roovers; zij voeren slechts oorlog om te kunnen rooven en is het hun gelukt zich staande te houden, dan hebben zij dit te danken aan de partijdigheid der Europeanen, die, hoewel beweerende onzijdig te zijn, op alle manieren de bewegingen der keizerlijken belemmeren en de insurgenten bijstaan, door hun wapens en amunitie te leveren. Deze laatste hebben eenigen tijd tot bevelhebber een geneesheer gehad, die op zeken ochtend verdwenen was, zonder dat men wist hoe of waarom. Men vermoedt dat hij door de opstandelingen-zelfen zal vermoord zijn, wien het waarschijnlijk vervelden hem langer te voorzien van hoopen piasters, flesschen Champagne-wijn naar hartelust en zooveel vrouwen als hij wilde. Onder de Chineesche hoofden zijn er drie, welke onze korrespondent te Hongkong gekend hebben. De een was paffienier en de twee anderen coulis of stoeldragers van lieden die nog tegenwoordig de stad bewonen.

De sympathie der Europeërs te Chang-Hai voor de opstandelingen kan niet in twijfel worden getrokken. Om slechts een voorbeeld aan te halen: men heeft een protestantsch leeraar op de muren der stad gezien, die belegerden tot den strijd aanmoedigende. Het protestantsch dagblad zelfs van Hong Kong, verhaalt die heldhaftige daad en onze korrespondenten hebben brieven gelezen van Chinezen van Chang-Hai aan Chinezen van Hong Kong geschreven, die het bevestigen.

Gedurende een geruimen tijd, waarschijnlijk onder het voorwendsel van onzijdigheid, hebben de vreemde schepen geweigerd met den Ta-Tay (titel van den mandarijn-gouverneur) te handelen, die voortdurend veel geestkracht heeft getoond en een buitengewone bekwaamheid in het belang des Keizers, en weigerden hem de tolregten te betalen. Eindelijk aan de aanmaningen van dien ambtenaar gehoor gevende, zijn de Engelsche er toe overgegaan om gelijk vroeger, die regten te voldoen.

Wat de opstandelingen van Nanking betreft, deze zijn naar de meening onzer korrespondenten roovers, die gelukkiger en meer schrandere zijn dan die van Chang-Hai. Door een ondernemend hoofd aangevoerd en bestuurd, die door Chinese van groote bekwaamheid en misschien ook door Europeërs wordt bijgestaan, zijn zij er in geslaagd den Keizer te doen beven en aan de Fransche officieren, door wie zij bezocht werden, te verzekeren, dat het niet kon missen, dat zij de tegenwoordige dynastie omver wierpen. Maar zijn zij zoo sterk als men beweert? Hebben de Franschen zich niet laten misleiden door uiterlijkenheden en is hunne meening ten voordeele der muiters, niet door een eersten indruk geleid geworden, bij den aanblik eener vreemde stad, welke hen als begoochelde? De lezer oordeele, na de volgende onpartijdige en beredeneerde voorstelling van den toestand.

Volgens de berichten van de warmste voorstanders der opstandelingen van Nanking, hebben deze in die stad 500,000 man en 450,000 in regementen verdeelde vrouwen, welke laatste een geheel afzonderlijk legerkorps vormen, zoodat zij met de mannen volstrekt in geen aanraking kunnen komen, behalve in gouvernementzaken. Maar in de vier provincien, welke de insurgenten in beroving hebben gebracht, is het volk, welks godsdienstige denkbeelden zij bestriden en dat zij tamelijk wreed behandelen, hen niet genegen. Zij bezitten er eenige steden, maar op het platte land is niemand voor hen. Rondom Nanking zelfs is het platte land hun niet onderworpen en wel in zoo verre, dat, volgens hetgeen hunne partigangers verzekeren, een korps van 17000 keizerlijken hen onafgebroken verontrust. Maar hoe is het mogelijk dat die 17000 man, welke volgens de berichten tot voor de poorten der stad komen, niet door de 600,000 man en de 450,000 vrouwen-soldaten, waarvan

men zoo veel spreekt, vernield zijn?

Van een anderen kant doen zij zeggen dat hun noorderleger ontelbaar en minstens 300,000 man sterk is. Vooreerst zijn de berichten uit het noorden zoo duister, dat men met waarschijnlijkheid kan veronderstellen men van dien kant niets vernimt dan wat de muitelingen (meesters van den stroom en het kanaal), wel willen laten doorgaan. Hoe komt het vervolgens dat, is dat leger zoo sterk en de gesteldheid der keizerlijken, gelijk men zegt, schier wanhopig, hoe komt het dat hunne vijanden eensklaps twee sterke steden in Kiang-Nan hebben ontruimd, om dat noorder leger te gaan versterken? of waarom nemen zij niet liever een goed korps troepen te Nanking, indien het waar is dat er zoo veel krijgslieden zijn. De zaak, men moet bekennen, zou onverklaarbaar zijn. Wij meenen alzoo zonder vermetelheid te kunnen besluiten, dat er veel fabelachtigs is in al wat men van die Chineesche legers verhaalt.

De Europeërs, welke de partij der muitelingen zijn toegedaan, bewonderen grootelijks de organisatie van hun gouvernement te Nanking. Indien het waar is wat zij er van zeggen, dan is die organisatie inderdaad verwonderlijk. Mannen en vrouwen, ieder is soldaat; er bestaat geen gezin, men heeft geen zorgen meer; men behoeft niets anders te doen dan zijn rantsoen te ontvangen. Dagelijks deelt men het uit aan een miljoen inwoners. 't Is, gelijk men ziet, het kommunismus op groote schaal. Daarentegen bestaat het gemeenschappelijk bezit der vrouwen niet; maar integendeel is het den mannen en vrouwen streng verboden en wel op zware straffen, met elkander in aanraking te komen.

Kan men nu ter goeder trouw veronderstellen, dat een staat van zaken zoo weinig overeenkomstig met de natuur, bovenal met de Chineesche natuur, en door dwangmiddelen aan een miljoen mannen en vrouwen opgelegd van langen duur kan zijn? Ook te Hongkong bekennen eindelijk de ijverigste aanhangers der muitelingen, zij die hen onverwinnelijk en zeker van de overwinning voorstellen, dezen bekennen, wanneer men bij hen aandringt, dat dit alles slechts voorloopig is, en dat, zijn binnen weinige maanden de insurgenten van Nanking niet meester van Peking, zij verloren zijn!

Veronderstellen wij nu dat de oproerlingen van Chang-Hai overwonnen worden, dat waarschijnlijk gebeuren zal, althans indien de Europeanen niet volharden daartegen beletselen op te werpen, dan zullen de insurgenten van Nankin zich tusschen twee vuren ingesloten zien, en hunne stelling zal buitengemeen moeilijk worden.

Den eenen dag, zegt men, dat de rebellen in het noorden voordeelen behalen, en een hunner legers naar het zuiden terugtrekt; den volgende dag behelzen andere brieven integendeel, dat de muiters een nederlaag hebben geleden, die hun dwingt terug te deinzen. Te Hong Kong weet men niets, of bijna niets met zekerheid: dat men daarnaar het vertrouwen beoordeele, hetwelk de meeste berichten verdienen, die in Europa ontvangen worden.

Wij hebben genoeg gezegd, naar wij meenen, om te bewijzen dat er veel is af te dingen op al wat men beweerd heeft ten aanzien der magt van den opstand en zijne gelukkige kansen. Nu twee woorden over de christelijke of zelfs katholieke denkbeelden, welke men den insurgenten toeschrijft. Men vindt in hunne daden geen enkel bewijs er van en zekerlijk, ze bestaan noch in hun verstand noch in hun hart. Onderzoeken wij hunne boeken. Ziehier hun voornaamste dogma, de hocksteen van hunne godsdienst: »Tai-Ping (leerling van een Protestant) is de jongste broeder van Jezus Christus; hij is tweemaal ten hemel gevaren en viermalen er uit afgedaald om de Chinezen te verlossen (woordelijk).»

Noemt men dat een christelijk denkbeeld? Van Sakramenten, van offerhande, van Priesterschap, in een woord van christelijke leer, vindt men geen woord! Het hoofd der opstandelingen, hij, naar men zegt, die de boeken maakt, die ze doet drukken heeft, volgens de bevestiging zijner aanhangers zes en dertig vrouwen; en men maakt van hem een apostel en men wil dat de gewapende discipelen welke hij tot rooverijen aanvoert, christenen zijn! Men moet bekennen dat zij die het zeggen en schrijven ligt te bevredigen zijn; of zij hebben de boeken van Tai-Ping niet goed gelezen, of zij weten niet wat het christendom is.

Na al het bovenstaande schijnt het ons onnoodig ernstig de hypothees te wederleggen, volgens welke de boeken der Chineesche insurgenten, eenigerwijze zouden gekopieerd zijn naar de manuscripten, welke de vroegere missionarissen in Kouang-Si gelaten hebben. Zij die de wetenschap kennen der paters-Jezuiten, schrijvers der eerste Chineesche boeken over de christelijke leer en de volmaaktheid van hun onderwijs, moeten grinnagelen dezen geschriften te hooren toeschrijven, waarin men geen ander spoor van Christendom vindt, dan eenige protestantsche denkbeelden, waarvan de geest den vreemden oorsprong verraden.

Veronderstellen wij nogthans dat de muitelingen zijn wat men wil, wat zal er gebeuren indien zij overwinnen en wat is van hen voor den handel en de godsdienst te hopen? Geloof men dat die insurgenten, welke met zoo veel trotsheid en hoogmoed een vertegenwoordiger van

Frankrijk ontvangen hebben, gelooft men, dat zij na de overwinning handelbaarder zullen zijn? Bekennen allen, die hen genaderd zijn, niet dat de Europeanen, om behoorlijk met hen te onderhandelen, gedwongen zullen zijn geschat te gebruiken? Wat zal men alzoo gewonnen hebben door hen te ondersteunen? Ziedaar wat den handel betreft. Wat aangaat de godsdienst, zij hebben men zal het toegeven, christelijke denkbeelden, maar zij hebben er tevens die volstrekt niet christelijk zijn, iedereen is er van overtuigd; zij hebben het overigens te Nanking bewezen, dat verdraagzaamheid hun gebrek niet is en de missionarissen zullen Tai-Ping als den jongsten zoon van Jezus Christus moeten beschouwen, willen zij zich en hunne geloovigen voor vervolging vrijwaren.

Ook zelfs, in de veronderstelling dat de muitelingen de overwinning behaalden, heeft men weinig van hen te verwachten; doch dat is niets meer dan een veronderstelling, en naar de meening van lieden die met China volkomen goed bekend zijn, is ze het minst waarschijnlijk. Derhalve, wordt ze niet verwezenlijkt, worden de muitelingen overwonnen, welke zal alsdan de gesteldheid der missionarissen en Christenen zijn? Zal de overwinnende Keizer zich niet aan hen wreken, wegens de soort van verachting welke de Europeanen hem tegenwoordig toedragen en wegens al de teekenen van sympathie door hen aan de muitelingen gegeven?

Ziedaar hoofdzakelijk de berichten en beschouwingen, welke onze korrespondenten van Hong-Kong ons geven en waarop zij ons opmerkzaam maken. Zij zijn overtuigd dat men zich op zonderlinge wijze vergist omtrent den aard, de oorzaken, den voortgang en het doel van den Chineeschen opstand en omtrent de kansen die de opstand heeft van te slagen; dat niets de sympathie of het vertrouwen regtvaardigt, 'twelk de opstand inboezemt; dat demonstratiën ten voordeele er van geen nuttig gevolg kunnen hebben, maar ernstige onaangenaamheden moeten na zich slepen en groote gevaren voor de toekomst der godsdienst in China; en dat eindelijk, in de betrekkingen der Europeanen, hetzij met de insurgenten hetzij met de keizerlijken, en bovenal van hen die met een officieel karakter zijn bekleed, het verstandig zou zijn al datgene te vermijden, wat in strijd mogt schijnen met de pligten der onzijdigheid, welke de gouvernementen willen in acht nemen.

Wij zijn in staat gesteld te kunnen berichten, dat tusschen den heer Ruysenaers en eenige voornamen kapitalisten eene overeenkomst gesloten is tot ten-uitvoer-legging der aan hem verleende concessie tot den aanleg van een onderzeeschen telegraaf tusschen de Engelsche en Hannoverse kust.

De heeren lord de Mauly, sir James Carmichael, respectievelijk president en vice-president van de onderzeesche telegrafen tusschen Dover, Calais en Ostende, J. W. Brest, ingenieur en de bestuurder van den onderzeeschen telegraaf van Europa naar Algiers, staan thans mede aan het hoofd dezer belangrijke onderneming, zoodat men bij hunne bekende ondervinding in dit vak, op eenen goeden uitslag mag vertrouwen, en even voordeelige resultaten voor de deelnemers verwachten, als onder hun bevelaan bestuur de onderzeesche telegrafen naar Calais en Ostende opleveren.

Afkeurig van allen onwettigen voorrang in het overbrengen der tijdingen of beurs-exploitatiën, stelt de directie dezer nieuwe maatschappij zich voor, ook deze dienst tusschen Hannover en Engeland in te rigten geheel in overeenstemming met de belangen van het publiek. Dat de heer Ruysenaers, bestuurder op het vasteland der bedoelde onderneming, daartoe krachtig medewerken zal, daarvoor strekt zijn volhoudend streven, om misbruiken bij den internationalen telegraaf hier te lande te weren ten waarborg.

(Grondwet.)

Z. M. heeft 1° benoemd: tot ridder der orde van den Ned. Leeuw H. G. Kruseman, kol. der inf. bij het leger in Ned. Indie; tot gen.-maj. bij genoemd leger A. Meis; tot notar. te Waalwijk E. Tijssmans, en te Haastrecht J. G. Brouwer Nijhoff; tot plaatsverv. kantoor: te Middelburg Mr. N. C. Lambrechtsen, en te Goes Mr. J. van der Mandere; 2° eervol ontslagen de luit. ter see te kl. J. Roelofs, thans in Oost-Indie.

Bij den minister van Financien is ontvangen een coupon groot f1,231, door een onbekende, onder het postmerk Deventer, dd. 6 dezer, tot vergoeding voor te weinig betaald successieregt, ingezonden, welke is bij Z. Exc. ontvangen f50, door een onbekende, zich tekenende Cs. H. L., onder hetzelfde postmerk dd. 9 dezer, ten behoeve van 's rijks schatkist ingezonden.

De kommissie van rapporteurs voor het voorstel van den heer Groen van Prinsterer betrekkelijk de bestaande verordeningen op de autorisatie voor bijzondere scholen, heeft na kennis genomen te hebben van de Memorie van beantwoording, door dien heer onder dagteekening van 5 Julij jl. op haar voorloopig verslag van den 3 Junij jl. ingezonden, en van het daarbij gevoegde gewijzigd voorstel van wet, geen nader onderzoek te dezer zake in de Afdelingen noodig geoordeeld. Tevens heeft zij gemeend zich van het overbrengen van een eigen for-

Ecuador 3½; Wissel op Amst 11.17½; Parijs —; Petersb. —; Grieken (blauw) 6.

WEENEN, 11 Julij. Met. 5 pc. 85½; id. 4½ pc. 75½; Bank-Aktien 1262; Wissel op Londen 12.39, Amst. —; Parijs 152½, Goud 34½; Zilver 31½; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 11 Julij. 4½ pc. Pruisische Staatschuld —; 4½ pc. Rusland 81½; 5 pc. 92½; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 14½; Parijs 78½; Amst. 189½; Ween. —; Petersburg 101.

HAMBURG, 11 Julij. Spanje 3 pc. 33½; id. 1 pc. 17½; Rusl 5 pc. 91; 3 pc. Mexicanen 16½; Wissel op Amst. 13.3½; Londen kort 35.95.

FRANKFORT, 11 Julij. Met. 5 pc. 65½; 3 pc. Spanje bin-
nen, 35½; id. 1 pc. 19; Wissel op Londen 3/m. —; Amsterdam —; Parijs —; Weenen —.

LONDEN, 10 Julij. Het Nederlandsche schip Annechien van Jantina, kapt. S. G. Oostra, van Riga naar Rotterdam, is den 8en dezer alhier als prijs opgebragt; de kapitein, de stuurman en een matroos zijn naar boord van het wachtschip Waterloo gezonden. Kapt. J. L. C. Kollé en meer andere kapiteins van opgebragte schepen zijn herwaarts gekomen, om een verhoor wegens het schenden der blokkade te ondergaan.

TEXEL, 11 Julij B. J. Grass, Bore, Akijab, I v. Falmouth.
J. Hilbrands, Anna, Suriname. - P. Rijtjes, Suriname, id.

Den 9en Julij, op de hoogte van de Gallooper Herman de Ruiter, kapt. P. J. Feijet, van Amsterdam naar Batavia.

SURINAME, Anna, J. Hilbrands: 20 b. Katoen, van Halmael en Comp.: 192 v. Suiker, 80 p. Ruin, Order.

AMSTERDAM, 12 Julij in lading naar:

Keulen	E. Coesen, Colln, N°. 15.
"	E. Itschert, Walburger Catharina.
Duisburg	J. Otten, de Johanna.
Mainz	J. Boumans, Mauz N°. 9.
Frankf. & Coblenz	A. van Rietschoten Frankfort N°. 22.
Ludwigshaven, Mannheim & Heilbron	P. Hartman, Eleonora.

<i>Rijnhoogte</i>	ARNHEM	11 Julij	2 el 70	duun
	KEULEN	11 "	13 vt. 5	"

MERKLIN en SCHUTZE.

Voorstad van Namen te BRUSSEL.

De magazijnen zijn steeds ruim voorzien van **ORCHESTRUMS** van 1 à 2 **Handklavieren**, met of zonder van elkander staande **Pedalen**, en van **HARMONIUMS-MELODIUM** voor Huis- en Kerkgebruik, welke van de eenvoudigste tot in de kostbaarste soorten voorhanden zijn. Op *franco* aanvraag zullen door de fabriekanten omtrent het bedoelde instrument, de naauwkeurigste bijzonderheden worden medegedeeld. (7)

Eene dame, genaamd Thomas, onlangs uit West Indiën teruggekomen, schreef den heer Gowen, chimist te Bristol, dat zij sedert acht jaren lijdende was aan lever- en maagkwalen, en daardoor een aanmerkelijk verlies van krachten ondervond, hetwelk haar deed wanhopen aan het herstel harer gezondheid, vooral daar de geneesmiddelen, haar door bekwame mannen voorgeschreven, niet moegen baten. Eindelijk nam zij, naar het voorbeeld van zoo veel anderen, toevlugt tot de pillen van Holloway en in weinig weken tijds was zij volmaakt gezond en sterk.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt.
Doosjes Pillen à f0.80, f1.85, f3.00, f6.75
 f13.50, f20.50.
Doosjes Zalf à f0.80, f1.85, f3.00, f7.05, f13.85
 f20.50.
 Zijn *opdrachten* aanvragen à contant te bekomen bij
 B. Aank, Apotheker, Heerengracht naast Utrechtse
 straat, N° 22 te *Amsterdam*. Bij L. J. Grootenboom, di-
 met Me^r de We^r A. F. Minus te *Utrecht* het trouw d is
 en bij J. STRAATMAN, Noordpothouder te 's *Bach*
 alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Establish-*
ment. (3)

Om hier iets tot aanprijzing van dit Gebedenboek zeggen, achten de Uitgevers overbodig. De naam van Thomas à Kempis zal genoeg zijn, om de waarde van te schatten. Om eenigzins met het werk bekend worden, laten zij hier volgen den hoofdzakelijken inhoud.

Verschillende Morgen- en Avondgebeden. — Vier Misgeden. — Uitvoerige Biecht- en Communiegebeden. — BESCHOUWINGEN. Dat het volgens de verachting der wereld zoet God te dienen. — Over de vreugde van een goed geweten. Over de dankbaarheid voor de genade Gods. — Over den eeuwigen lof van God. — Over de godzalige oefeningen van een vroom christen. — Over de liefde tot Jesus boven alles. Over den koninklijken weg des H. Kruises. — Godvruchtige oefeningen voor de feestdagen des Heeren en der H. Maagd Maria. Gebeden en lofzangen voor bepaalde tijdperken. — ORDERSCHRIJF. DENE GODVRUCHTIGE GEBEDEN. Beschouwingen en heilzame spreken om het ééne noodzakelijke. — Tegen booze gelasten. — Om geduld. — Om ware vermorseling des harten. — Om de ijdele praatznucht te vermijden. — Tot volbrengen van den goddelijken wil. — Om bevrijding van ongeregelde en nuttige begeerten. — Vertrouwen op God in bekoringen tegen onze voeding. — Gebed om liefde tot de deugd en haat tegen de zonde. — Om verachting van alle aardse dingen. — In bekoringen. — Om deugd en vroomheid. — Om afsterf der zinnelijke lusten. — Om standvastigheid in iederen stand des levens. — Tegen den laster. — Ten tijde van teleurstelling. — In ziekte. — Om alle bezwaren des levens te overwinnen. — In tijden van ongeluk. — Om eenen gelukkigen dood te erlangen. — TWEE BESCHOUWINGEN IN DAGEN VAN ZIEKTE: I. Kortheid en armzaligheid menschelijken levens. II. Verlangen naar het eeuwig leven. Heilzame spreken. — Drie verschillende dagtijden, waar der een voor de afgestorvene zielen in het vagevuur. — Overweging op den lijdensweg. — Litanien.

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN zijn de volgende werken verkrijgbaar:

HENRY PERCY, graaf van Northumberland. Een
Geschiedenis der 16e Eeuw, door de vorstin van Cra
2 deelen f. 1

THOMAS MOORES, door dezelfde schrijfster, 2 delen f. 9

DE BOKKENRIJDERS in het land van
kenberg, door ECREVISE

Van denzelfden schrijver is ook ver-
De Drossaert Clercx, eene verzameling van
 Tenten in de Limburger Kempen, zedeschets uit
 XVIIIe Eeuw. f 0.

Verwoesting van Maastricht. Historische
rekenen uit de XVIIe Eeuw, door ECREVISSE, 2 deelen 61

Richildis. Een Verhaal uit de Geschiedenis van Vlaanderen, in de XI eeuw, door E. COOMANS, 3 deeltjes f 1.

En voor de veel verminderden prijs nog verkrijgbaar

Verhandeling over den Bijbel, door J. M. SCHRA
1 deel in 8°, in plaats van f 2.40 f 0

Nagelaten **Schriften** van **SIMON VAN NANTUA**, d
zijn ouden reisgenoot bijeenverzameld. Eene Prijsstof

waaraan de fransche Akademie een looning van zes duizend francs heeft toegewezen. N

't Fransch. In plaats van f 0.70 . . . f 0.
De Gronden van de Godsdienst van Jesus Christus

opgehelderd, of bewijzen van deze godsdienst aan geloovigen, in vragen en antwoorden voorgedragen.

door MAURITUS VERNY, Priester. (Kerkelijk goedg.
deel gr. in 12° 352 blz. In plaats van f1.20 f0.

Korrespondeerend Lid van het » Comité Flamand de France

Prijs f 0.15

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.